

ที่ นร ๐๕๐๖/๒๐๔๐๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “การพัฒนาการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในยุคการค้าเสรี”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๑๓๗
ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๓๐๔/๗๕๙๙
ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “การพัฒนาการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในยุคการค้าเสรี” ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตาม
สำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อความเห็น
และข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

/จึงเรียนมา ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบและขอขอบคุณ
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าว
ต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ กู้ประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๔ 4 พ.ย. 2552

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๒-๓๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

[บุษบง/K03-11-52]

ร.อ.ท. on ๓ พ.ย. ๕๒
ร.อ.ท. 3 พ.ย. 2552
ร.อ.ท. 3 พ.ย. ๕๒
ร.อ.ท. 3 พ.ย. ๕๒
ร.อ.ท.
ร.อ.ท.

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น
ต่อคณะรัฐมนตรี

เรื่อง การพัฒนาการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในยุคการค้าเสรี

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในยุคการค้าเสรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้แจ้งผลการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสภาที่ปรึกษาฯ แล้วมีผลการพิจารณาดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ข้อเสนอแนะ และผลการพิจารณาของ กษ. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สาระสำคัญของความเห็นและข้อวิเคราะห์ ๑. ด้านศักยภาพด้านการเกษตรของประเทศไทย ๑.๑ ศักยภาพการแข่งขันประเทศไทยมีความเหมาะสมและเป็นประเทศเกษตรกรรม แต่ยังคงพึ่งพาวัตถุดิบต่างประเทศ การขาดมาตรการในการสร้างความเข้มแข็งให้สามารถยืนบนลำแข้งของตนเอง และค่านิยมในการบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ รวมถึงการขาดมาตรการในการตรวจสอบและควบคุมจากรัฐเพื่อสุขภาพอนามัยของผู้บริโภค ๑.๒ สถานภาพปัญหาโดยรวมยังพบปัญหาด้านความผันผวนด้านราคามีความรุนแรงของการแข่งขันจากต่างประเทศ ต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มปรับสูงขึ้น การพัฒนา การแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเก็บรักษาผลผลิต นอกจากนี้ยังมีปัญหาการกระจุกตัวของตลาดและความผันผวนของอุปสงค์สินค้าตลาดส่งออกและสินค้าเกษตรหลายชนิดยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงนโยบายและมาตรการรองรับยังไม่สอดคล้องกัน	สาระสำคัญของศักยภาพด้านการเกษตรของประเทศไทยเกี่ยวกับสถานภาพปัญหาโดยรวมของภาคเกษตรควรเพิ่มเติมสาเหตุของปัญหา คือ การขาดการประกันภัยและเกิดจากประสิทธิภาพการผลิตต่ำซึ่งภาครัฐจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรเพิ่มขึ้น

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น ข้อเสนอแนะ และผลการพิจารณาของ กษ. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ด้านองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่สำคัญ ๒.๑ การเกษตรทฤษฎีใหม่และการเกษตรเชิงเดี่ยวมีการนำมาใช้เป็นยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศ แต่ยังมีผลในการปฏิบัติ โดยการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นทฤษฎีแห่งการจัดการน้ำและที่ดินเพื่อสนับสนุนการเกษตรในพื้นที่แห้งแล้ง มีการกระจายรายได้ของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เกิดความมั่นคงและยั่งยืนทางด้านอาหาร และก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ในขณะที่การเกษตรเชิงเดี่ยวจะตรงกันข้ามกับการเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเชิงเดี่ยวจึงต้องมีความระมัดระวังในการดำเนินการ โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่มีทุนน้อยอาจประสบปัญหาการขาดทุน ๒.๒ องค์ความรู้สำคัญด้านการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกิดความพอประมาณจากการวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่และการใช้ทรัพยากรเน้นการขยายกิจกรรมตามกำลังทุน เกิดความมีเหตุผลจากกระบวนการการวางแผนการจัดการห่วงโซ่อุปทานทั้งระบบเพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ลดการพึ่งพิงจากปัจจัยภายนอกให้สอดคล้องกับภูมินิเวศน์และขนบธรรมเนียมประเพณี นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร สร้างความรู้ใหม่และสร้างความภูมิใจในอาชีพให้กับเกษตรกร	ขอให้เพิ่มเติมประเด็นเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐขาดทักษะในการบริหารจัดการด้านการตลาดทำให้มีปัญหาทางด้านการจัดการตลาด เช่น ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
๓. การเปิดเสรีการค้าตามความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ๓.๑ กฎ ระเบียบ และข้อผูกพันระหว่างประเทศประสบปัญหาการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี และการกีดกันจากกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ๓.๒ ผลกระทบจากการทำความตกลงเขตการค้าเสรีภาคเกษตรได้รับผลกระทบรุนแรงในทุกสาขา ดังนี้	เห็นชอบแนวทางที่สภาที่ปรึกษา เสนอ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น ข้อเสนอแนะ และผลการพิจารณา ของ กษ. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๒.๑ การนำผลประโยชน์ส่วนอื่นนอกภาคเกษตร มาถัวเฉลี่ยกับการได้ประโยชน์ ๓.๒.๒ การนำเข้าสินค้าเกษตรบางประเภท ยังประสบปัญหาสารปนเปื้อน พบปัญหาการผูกขาดตลาด และการกีดกัน ๓.๒.๓ การเปลี่ยนวิถีชีวิตของเกษตรกรจากผู้ผลิต รายย่อยไปเป็นผู้รับจ้าง ๓.๒.๔ การขาดจุดยืนในการเจรจาด้านความมั่นคง ทางอาหารของชาติ ๓.๒.๕ การเจรจาที่เบี่ยงเบนความเป็นจริง ๓.๒.๖ การเปิดเสรีทางการค้าลักษณะวิภาคิ ที่ผ่านมารัฐบาลไม่นำมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา มาใช้ และขาดการสำรวจความคิดเห็น (ประชาพิจารณ์) ๓.๒.๗ ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ต่อเกษตรกรรายย่อยเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว	
ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ๑. การผลิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑.๑ การจัดการความรู้และสนับสนุนกระบวนการขับเคลื่อน ต้องจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อถ่ายทอด เทคโนโลยีที่ดี (Good practice) ๑.๒ สร้างระบบเชื่อมโยงตลาดและพัฒนาตลาดกลาง ขององค์กรเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดช่องว่างการตลาด รวมทั้งสร้างตลาดให้เกิดในชุมชน ๑.๓ ส่งเสริมให้มีการผลิตแบบเกษตรผสมผสานมากขึ้น ลดการผลิตเชิงเดี่ยว และให้มีการใช้สารอินทรีย์ที่ผลิตเอง ในชุมชน มาตรการในการขยายหรือเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก สินค้าเกษตรที่เป็นการเกษตรปลอดภัย ๑.๔ จัดทำแผนการผลิตของครัวเรือนและของชุมชน	เห็นชอบและเพิ่มเติมดังนี้ ๑. พัฒนาที่ดินทุกหมู่บ้านทุกชุมชน โดยให้ หมอดินอาสาสมัครมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา และช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ ได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความคิดเป็นของตนเอง โดยพิจารณาจากศักยภาพของตัวเองและตลาด

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ข้อเสนอแนะ และผลการพิจารณาของ กษ. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๕ ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการเกษตรด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑.๖ ถ่ายทอดแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงการเกษตร ๑.๗ ส่งเสริมการออมของเกษตรกรเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันทางการเงินของเกษตรกรและชุมชน ๑.๘ พัฒนาองค์ความรู้และขีดความสามารถของบุคลากรในภาคการเกษตรให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบที่จะเกิดจากปัจจัยภายนอก	
๒. การเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตร ๒.๑ จัดให้มีมาตรการอำนวยความสะดวกให้เกิดการเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตร สร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจสำคัญในการให้การสนับสนุนงบประมาณและโครงสร้างพื้นฐาน ๒.๒ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรอย่างจริงจัง เพื่อลดปัญหาสินค้าล้นตลาดและขาดตลาดบางช่วง ๒.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนาขีดความสามารถในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร สามารถปรับตัวและกำหนดทิศทางเพื่อรองรับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกประเทศ ๒.๔ สนับสนุนให้เกิดความสมดุลของการพัฒนาระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม	เห็นชอบและขอให้เพิ่มเติมดังนี้ ๑. ควรมีการพัฒนาระยะเวลาการเก็บผลผลิตตามฤดูกาลเพื่อให้สามารถขายในตลาดได้นานขึ้นและลดปัญหาสินค้าเกษตรขาดตลาดนอกฤดูกาล ๒. การแปรรูปสินค้าเกษตรให้พิจารณาใน ๒ เรื่อง คือ รูปแบบที่ใหม่และมีความคิดสร้างสรรค์ให้มากขึ้น ๓. ให้มีองค์กรระดับชาติดูแลเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรโดยตรงเพื่อเป็นหน่วยงานผลักดันการเพิ่มมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
๓. การจัดการตลาด ๓.๑ จัดตั้งตลาดกลางเพื่อรวบรวม ประมูล และกระจายผลผลิตทางการเกษตรในแต่ละจังหวัด ๓.๒ จัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนการผลิตรวมและสนับสนุนระบบการขนส่งสินค้าให้ถึงมือผู้ซื้อทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๓.๓ ปรับใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการตลาดโดยการเชื่อมโยงภาคธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกรให้ครบวงจรอย่างมีการบริหารจัดการที่ดี	เห็นชอบแนวทางที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอและขอให้เพิ่มเติมดังนี้ ๑. ควรให้วิสาหกิจชุมชนดำเนินการด้านการตลาดในชุมชน ๒. ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับโลจิสติกส์เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพแต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาโดยต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมดำเนินการ เช่น มท .

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ข้อเสนอแนะ และผลการพิจารณาของ กษ. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๔ ให้ตัวแทนสถาบันเกษตรกรมีบทบาทและส่วนร่วมในการเจรจาการค้าในระดับ	๓. ให้ความสำคัญกับตราสินค้าและสินค้าป่งชีภูมิศาสตร์ โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการ
๔. มาตรการสนับสนุนของภาครัฐ ๔.๑ พัฒนารฐานข้อมูลและมีการวิเคราะห์ที่เป็นระบบให้ทันสถานการณ์ เพื่อกำหนดนโยบายและการตัดสินใจของเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง ๔.๒ กำหนดมาตรการในการสร้างเสถียรภาพทางด้านรายได้ของเกษตรกร เพื่อทดแทนมาตรการในการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตรโดยตรง ๔.๓ จัดให้มีการปรับปรุงโกดังหรือยุ้งฉางสินค้าเกษตร ๔.๔ เพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานและประสิทธิภาพการใช้น้ำทางการเกษตร ๔.๕ สร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรภายในประเทศ ทดเทียมมาตรฐานส่งออก โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง ๔.๖ ดำเนินการจดทะเบียนเกษตรกรให้ทั่วถึง ถูกต้อง และเป็นธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางนโยบายและวางแผนด้านการเกษตร ๔.๗ ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๔.๘ ทดแทนมาตรการส่งเสริมหรือมาตรการอุดหนุนที่เป็นข้อห้ามและต้องยกเว้นตามข้อตกลงของการค้าเสรีขององค์การการค้าโลก โดยเปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับมาตรการอุดหนุนในประเภทที่ทำได้ภายใต้ข้อตกลง ๔.๙ ปรับปรุงเงื่อนไขกองทุนที่ตั้งขึ้นเพื่อรองรับการแก้ไขผลกระทบจากการทำข้อตกลงการค้าเสรี ๔.๑๐ รัฐต้องกำหนดมาตรการตรวจสอบคุณภาพสินค้าและมาตรการจัดเก็บภาษีสินค้าเกษตรนำเข้าจากผู้นำเข้าและผู้กระจายสินค้าในประเทศในรูปแบบภาษีท้องถิ่นและมาตรฐานความปลอดภัยของผู้บริโภค	เห็นชอบแนวทางที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ และขอให้พิจารณาประเด็นการจัดทำดัชนีความพึงพอใจเพื่อประเมินความพึงพอใจจากมาตรการสนับสนุนภาครัฐ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ข้อเสนอแนะ และผลการพิจารณา ของ กษ. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔.๑๑ การขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในยุคการค้าเสรี ๔.๑๑.๑ การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนอย่างทั่วถึง ๔.๑๑.๒ จัดให้มีการเรียนการสอนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันการศึกษา ๔.๑๑.๓ ให้องค์กรส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมระบบเกษตร รวมทั้งการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติได้ ๔.๑๑.๔ ส่งเสริมผู้นำและชุมชนต้นแบบในด้านการพัฒนาการเกษตรทั้งระบบและนำองค์ความรู้สู่ชุมชนให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ รวมทั้งสร้างองค์การเครือข่ายในการพัฒนาการเกษตรทั้งระบบ ๔.๑๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมทั้งให้มีแหล่งผลิตปุ๋ยอินทรีย์กระจายทั่วประเทศ พร้อมให้สถาบันการวิจัยสนับสนุนทางด้านวิชาการ ๔.๑๑.๖ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรปลอดสารพิษแห่งชาติโดยมุ่งเน้นการฝึกอบรมการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ การตลาด และการจัดการฟาร์มด้วยระบบการผลิตที่ปลอดสาร ๔.๑๑.๗ ส่งเสริมให้จัดตั้งธนาคารเกษตรกร โดยให้กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มต่างๆ ถือหุ้และสนับสนุนการพัฒนาระบบเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งต้องอบรมเกษตรกรให้มีความชำนาญก่อนดำเนินกิจกรรม	

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 4 พ.ย. 2552

ร.๑๑๗.....๑๖ มพย ๕๖
ร.๑๑๗.....๑๖ พ.ย. ๒๕๕๒
ร.๑๑๗.....๑๖ พ.ย. ๒๕๕๒
ร.๑๑๗.....๑๖ พ.ย. ๒๕๕๒
ร.๑๑๗.....๑๖ พ.ย. ๒๕๕๒